

Minută a dezbaterii publice pe marginea proiectului Legii Arhivelor Naționale

Arhivele Naționale ale României (ANR) au organizat miercuri, 27 februarie 2008, la sediul central, dezbateră cu titlul *Proiectul Legii arhivelor*. La dezbateră, atât reprezentantul Guvernului, cât și cei ai societății civile au declarat că susțin actualul proiect de lege.

Dezbateră a pus în discuție proiectul *Legii arhivelor*, aflat în curs de avizare la ministerele competente. Noul proiect de Lege este rezultatul unei colaborări dintre Ministerul Internelor și Reformei Administrative și Ministerul Culturii și Cultelor, fiind consultate numeroase organizații profesionale și ONG-uri.

La dezbateră au participat Dorin Dobrinu – directorul general al Arhivelor Naționale, Virgil Nițulescu – secretar de stat în cadrul Ministerului Culturii și Cultelor, Ladislau Csendes – președintele CNSAS, Virgil Țărău – vicepreședinte CNSAS, Petre Străchinaru (vicepreședinte) Comisia pentru cultură, arte și mijloace de informare în masă din cadrul Camerei Deputaților și Márton Árpád-Francisc (secretar) – Comisia pentru cultură, arte și mijloace de informare în masă din cadrul Camerei Deputaților, reprezentanți ai diverselor arhive din România, reprezentanți ai SRI și SIE, ai institutelor de cercetare, facultăților de profil și ai societății civile.

Ședința dezbaterii publice a fost deschisă de Directorul General al Arhivelor Naționale ale României, Dorin Dobrinu. Acesta a prezentat principalele prevederi ale proiectului de lege evidențiind cele mai importante modificări pe care le aduce proiectul de lege comparativ cu legea 16/1996.

Reprezentantul Guvernului, secretarul de stat Virgil Nițulescu, a declarat că Executivul susține proiectul de lege și că acesta va fi adoptat în cel mai scurt timp. De asemenea, reprezentanți ai diverselor ONG-uri prezenți la dezbateră au susținut că proiectul are sprijinul societății civile.

În cadrul dezbaterii s-a discutat inclusiv despre arhivele Partidului Comunist. Directorul General al ANR, Dorin Dobrinu a declarat: „*Arhivele Partidului Comunist sunt deschise de aproape 8 luni, accesul este liber și egal, și în tot acest timp nu s-a petrecut nici un cutremur pe scena politică. O situație de fapt trebuie să devină una de drept, să fie legiferată.*”

Propunerile exprimate de participanții la dezbateri:

Virgil Nițulescu – secretar de stat în cadrul Ministerului Culturii și Cultelor

- Subordonarea Arhivelor Naționale Ministerului Culturii și Cultelor.
- Descentralizarea Arhivelor Naționale și subordonarea Direcțiilor Județene ale Arhivelor Naționale față de Consiliile Județene.
- Depunerea la Arhivele Naționale de către serviciile secrete a fondurilor care nu conțin documente clasificate.

Florin Pintilie, Directorul Arhivelor S.R.I.

- Modificarea prevederilor cu privire la clasarea documentelor deținute de serviciile secrete în vederea integrării în Patrimoniul Arhivistic Național.
- Modificarea prevederilor cu privire la depunerea la Arhivele Naționale de către serviciile secrete a inventarelor fondurilor deținute.
- Introducerea în Consiliul Național al Arhivelor a unui reprezentant al S.R.I.

Márton Árpád-Francisc (UDMR), secretar Comisia pentru cultură, arte și mijloace de informare în masă

- Descentralizarea Arhivelor Naționale și subordonarea Direcțiilor Județene ale Arhivelor Naționale față de Consiliile Județene.
- Necesitatea retrocedării fondurilor de arhivă create de forurile bisericești.
- Modificarea prevederilor referitoare la accesul la documente care conțin informații ce afectează viața privată în sensul prelungirii termenului după care pot fi cercetate acestea.

Petre STRĂCHINARU (PD-L), vicepreședinte Comisia pentru cultură, arte și mijloace de informare în masă

- Actualul proiect să facă referiri la modul cum vor fi gestionate fondurile aflate în acest moment la CNSAS.
- Să se stipuleze care sunt prioritățile actuale din punct de vedere al cercetării fondurilor arhivistice.

Cornelia Ștefănescu, Asociația pentru Apărarea Drepturilor Omului în România – Comitetul Helsinki (APADOR-CH)

- Să se clarifice prin lege arhivele care sunt exceptate de la limitarea accesului în funcție de termenele prevăzute de lege, astfel încât deținători precum Ministerul Apărării Naționale să nu poată interzice accesul la documente din perioada comunistă invocând termenul de 25 de ani de la creare. De asemenea să se precizeze că accesul la documentele mai sus-menționate este garantat indiferent de deținătorul lor.
- Să se clarifice problema clasării, în sensul că aceasta se va realiza la sesizarea proprietarului.
- Să se clarifice ce înseamnă persoane fizice deținătoare de arhivă.